

Lausunto Pohjois-Savon pelastuslaitoksen talousarviomuutos vuodelle 2022

KH 14.03.2022 § 47
565/00.02.01/2021

Pohjois-Savon kunnille ja kaupungeille pidettiin yhteinen kuntatilaisuus 10.2.2022. Kuntatilaisuuden keskeisinä teemoina olivat pelastustoimen varallaoloasiat pelastustoimen valmiusjärjestelmän muutokset, lisävirkojen rekryointitarpeet ja lisätalousarvioesitys. Tilaisuudesta on laadittu muistio, joka on esityslistan liitteenä.

Pohjois-Savon aluepelastuslautakunta käsitteli kokouksessaan 24.2.2022 kuntatilaisuuden antia sekä talousarviomuutosta. Pohjois-Savon aluepelastuslautakunta päätti lähettää § 19 talousarviomuutoksen Pohjois-Savon kuntiin ja kaupunkeihin lausuntokierrokselle. Lausunnot pyydetään toimittamaan Pohjois-Savon pelastuslaitoksen kirjaamoon 22.3.2022 mennessä. Lausunnoista laaditaan yhteenveto ja ne huomioidaan lisätalousarvion päätöksenteossa.

Aluepelastuslautakunnan päätöksen 24.11.2021 § 28 mukaisesti ympärivuorokautinen 24/7 toiminta käynnistetään Leppävirran, Lapinlahden, Nilsian, Suonenjoen, Kiuruveden, Riistaveden ja Keitelelen pelastusasemilla. Aluepelastuslautakunta hyväksyi toimintamallin, jossa toimintavalmiuden rungon muodostavat nykyisten viiden 24/7-pelastusaseman lisäksi perustettavat seitsemän edellä mainittua 24/7 välittömän lähtövalmiuden pelastusasemaa, ja jota tukee vapaamuotoinen 30 minuutin varallaolojärjestelmä. Päätöksen mukaisesti kokonaisuus tarvitsee yhteensä 57 virkaa. Henkilömäärän lisäys, ja uusien resurssien tarvitsemat henkilökohtaiset suojavarusteet ja asemapalveluasut (noin 2000 e/ henkilö) otetaan huomioon lisätalousarviossa.

Pelastuslaitos on tehnyt laskelman talousarviomuutosta varten suunnitelmalla, missä kolme pelastusasemaa aloittaa 1.8.2022, kaksi pelastusasemaa aloittaa 1.10.2022 ja kaksi pelastusasema aloittaa 1.12.2022. Tämän suunnitelman mukaan ympärivuorokautisen 24/7 toiminnan käynnistäminen lisää henkilöstökuluja noin 625.000 euroa, varustekuluja noin 114.000 euroa, vuokrien korotus on noin 8.400 euroa ja kalustehankintakuluja noin 48.000 euroa, yhteensä 795.400 euroa. Kuntien maksuosuuslaskelmassa kustannukset on huomioitu 100 %:sti maakunnallisina.

Aluehallintovirasto on antanut määräyksen toimintavalmiuden parantamiseen Toivala-Vuorela-Sorsasalo alueella. Pelastuslaitos on tehnyt laskelman talousarviomuutosta varten 24/7 pelastusaseman aloittamiseksi Sorsasalossa 1.7.2022 ja huomioinut kustannukset lisätalousarviossa. Tämän laskelman mukaan lisähenkilöitä tarvitaan kahdeksan ja henkilöstökulut ovat noin 218.400 euroa, varustekulut noin 16.000 euroa ja vuokrakulujen lisäys noin 10.300 euroa, yhteensä 244.700 euroa. Kuntien maksuosuuslaskelmassa Siilinjärvelle on kohdistettu 50 % ja maakunnallisena huomioitu 50 % kustannuksista.

Pelastustoimen talousarviomuutosesityksessä kuntien maksuosuuslaskelmassa on huomioitu investoinneista leasing-rahoitukseen siirrettyjen hankintojen vaikutus -118.000 euroa ja vaikutus poistoihin noin -16.000 euroa. Lisäksi työttömyysvakuutusmaksun korotus 1,9 %:sta 1,97 %:iin noin 10.000 euroa on huomioitu talousarviomuutosesityksessä.

Pelastustoimen talousarviomuutosesitysten vaikutus kuntien maksuosuuksiin on noin 929.000 euroa, muutos talousarviomuutosten jälkeen vuoden 2021 talousarvioon 14,3 %.

Aluepelastuslautakunnan päätöksen mukaan vuonna 2019 ja 2021 hankittujen ambulanssien rahoitus on talousarviomuutosesityksessä siirretty leasing-rahoituksen piiriin. Lainamäärä on laskettu maksettavan kokonaisuudessaan, noin 684.000 euroa rahoitusyhtiön lunastaessa ambulanssit tasearvoillaan. Leasing-vuokriin on talousarviomuutosesityksessä huomioitu lisäystä noin 204.000 euroa, missä mukana myös vuonna 2022 hankittavaksi suunniteltujen ambulanssien leasing-rahoitus. Ambulanssihankintojen siirtyminen leasing-rahoitukseen on huomioitu myös poistoissa noin -217.000 euroa. Lainojen korkojen poistumisen vaikutus noin -27.000 euroa on huomioitu. Lisäksi työttömyysvakuutusmaksun korotus 1,9 %:sta 1,97 %:iin noin 2.700 euroa on huomioitu ensihoidon talousarviomuutosesityksessä. Erilliskorvauksista raamiin pääsemiseksi poistettua summaa on korjattu em. vaikutuksista noin 41.000 euroa. Ensihoidon talousarviomuutosesityksillä ei ole vaikutusta Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin yhteistoimintakorvaukseen.

Tuusniemen kunnanhallitus toteaa lausuntoaan seuraavaa:

Pohjois-Savon pelastuslaitos on hoitanut tehtävänsä niin, ettei pelastustoimen osalta ole pienissäkään kunnissa tunnettu vielä turvattomuuden tunnetta.

Tuusniemen alueella valtatie 9 kunto on heikko, tie on mutkainen ja sen geometria ei täytä nykyisiä valtatie kriteerejä. Tämä lisää merkittävästi vakavien liikenneonnettomuuksien riskiä, joita Tuusniemen kunnan alueella on viime vuosien aikana sattunut useita. Tuusniemen aseman 24/7 valmius parantaa tämän riskialttiin tieosuuden pelastusvalmiutta. Lisäksi Tuusniemi sijaitsee maakuntajärvi Juojärven rannalla. Kyseinen järvi on vilkkaasti liikennöity reittivesi, joka aiheuttaa omat haasteensa pelastustoiminnan kannalta. Tuusniemellä sijaitsee herkkiä pohjaveden-muodostumisalueita, joiden vedentuoton varassa on laajan alueen väestö. Näiden alueiden läpi kulkee valtatie 9, joka lisää alueiden pilaantumisen riskiä. Tuusniemi on jo aiemmassa lausunnossaan ilmaissut huolensa alueensa palo- ja pelastustoimen tasosta.

Pelastuslaitoksen talousarviomuutosesityksessä vuodelle 2022 kuntakohtaiset kustannukset nousevat Tuusniemen osalta 10 959 euroa. Tuusniemen osalta pelastuslaitoksen kustannusten nousua vuoden 2022 talousarviossa viime vuoteen nähden oli ennen tätä korotusesitystä 3,2 % eli 8.893 euroa.

Vaikka Pohjois-Savon pelastuslaitoksen kustannusten nousulle on olemassa ymmärrettävät perusteet, on Tuusniemen kuntakohtaisten kustannusten nousua vaikea pitää kohtuullisena tilanteessa, jossa laitoksen palvelujen saatavuus Tuusniemellä heikkenee.

On myös huomioitava, että Kuopio isäntäkuntana on selkeä hyötyjä tässä järjestelyssä. Koillisella alueella ympärivuorokautiset asemat on sijoitettu Kuopion alueelle, eikä alueen pieniä kuntia ole suunnitelmissa huomioida. Näin ollen Kuopiolle kuuluu koillisen alueen kustannusten nousu.

Kj:n päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää antaa esittelytekstissä olevan lausunnon Pohjois-Savon pelastuslaitoksen talousarviomuutoksesta vuodelle 2022.

Päätös

Kunnanhallitus hyväksyi päätösehdotuksen.